

آبونه شرائطی : هریر ایچون
سنه لکی (۲۷۵) آلتی آیلنی
(۱۵۰) خار ج ایچون سنه لکی
۳۲۵ غروشددر .

نسخه سی ۵ غروشددر .
ایکی نسخه برآراده
(۱۰) غروشددر
سنه لکی ۵۲ نسخه در .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاندن

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله یین
یازیلر اعاده اولماز .

کتابخانه

۱۳۳۰

آدرس تبدیلنده آریجه
۵ غروش کوندربلیدر .

مکتوبلرک امضالری واضح
واوقوناقلی اولسی و آبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لری نك
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندربلیدیکی زمان نهیه
داثر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سیل ارشاد

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاکف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

دارالایتاملر

بجندہ ایکی شعبہ سنک لغوی ، ۱۷ یاشی ا کال ایدنلرک قیدلرینک ترقینی کی تعدیلات و تاملات آقشام و توحید افکار غزنه لرینک اولدقجه بحق مواخذاتی بادی اولمشدی و بو وسیله ایله مملکتک منفعتی ایچون یوریدیلان مناقشات بر حسن نتیجه یه منجر اوله جنی قناعتیله بوادی ده ارباب اختصاص طرفدن فائده لی بازیلرک غزنه ستونلرنده کورولسی امید ایدلشسیدی . مع الاسف هرشیده اولدینی کی بو مؤسسه ایچون دخی آرزو و تمنی ایدیلن ترقی و تکامل نامه ارباب و قوفک دوشوندکلری بو ایکی غزنه نك یازمش بولندقلری بر قاج جمله تنقیدک قدرت تبلیغه منحصر قالمش اولدی .

مملکتی صلاحه و بالتیجه ا کلمته سوق واصعاد ایدمک یکانه قوت ، قدرت فیاضانه سی بزدن غیری هر برده آثار باهره سیله گوسترن نور معارف اولدیغنه کوره الک اوفق بر وسیله دن بالاستفاده مکتبلر مرکز ، عرفان مؤسسه لر مرکز کسدرمه بولدن و سریع خطوه لرله ا کلمه دوشرو یو کسلمسه علماء ، فکراً ، نقداً یاردم ایتک بر وظیفه مایه ، بر مجاهده دینه و وطنیه اولمیدر . خصوصیه زی الیم هجرانلره ، درین خسرانلره سسورکلیان او مشوم حرب همومینک زاده الهامی اولان بوشفقت بووالرینی یتیملره بر اعاشه اوجاغی ماهیتده تلقی ایتک ، اوشعبه لر دن دین وطن مفکوره سیله یتشه جک کنج ذکالری اولدیرمک دیمک اوله جغه بناء بو مؤسسه لرک اصلاحی ایچون چالشمق دینی و وطنی بر خدمت اوله جنی شهنه سزدر .

اوت ، بر استیخلاص حربی ماهیتی گوسترن بو معرکه هولنا کده بابالری غائب ایدن یاور و جقلره بر آنا قوجاغی کی قبولرینی آجان بو بووالری ، ملتک بی پایان شفقتی ، توکنمه یی ، یازدیمی ، ییلمیان عزمنی تمثیل ایدمک ، بو کون ماضی اولان خسران کونلرینی خاطر لانه حق ، برر آبدۀ تیقظ و انتباه اوله جق صورتده یاشاتمق احتیاجی آرتق دیوبولمیدر .

اعاظمک تذکیر نامی ایچون دیکیان هیکلرک انسال آتیه یه تلقین حسیانده کی موفقیتلرندن ده ازیاده تأثیرلری کوریه جکی غیر منکر بولنان بو مؤسساتک ، یاشامق عزمنی اخیراً معظم مجاهده سیله ده اثبات ایدن ملتک جانلی هیکل ادراکی اولدقلرینی بک درین و ضمیمی حسلره قبول و بو نقطه دن اساسی بر صورتده اصلاحه ، احتیاج عصره کوره استکماله عطف همت و اهمیت ایتلی بز . هله انسان احتیاجنک بک مؤثر حس ایدلایکی شو هنکامده بابالری و وطنک سلامتیه قربان ایتدیکمز بو یاورولری جهلک و یا سفاکتک محیط مظلمنه ترک ایتمکله

مملکتک ایکی قات قتالقی یاش او نامق ایچون بو وطن قوزیلرینک بر اهتمام تام ایله تحصیل و تربیه لرینه چالشمق ، مملکتک جدآ مهم بر عضو اوله رق بتشدیرلملرینه غیرت ایتک بو کوریه فدا نچقلره اشتغال ایدنلرک دوش همتنه ترتب ایدن وظائفدن برینی تشکیل ایدر . کاظم قره بکر پاشا حضر تلرینک یاورولری بوراده ویردکلری مسامره لرله انظار عمومیه یه شونی وضع ایتش اولدیلرک یتیملر یالکز اوقشامقله ، کندیلرینه تصدق نوعدن برشی اهدا ایدمکله باشدن صاوولاجق ناچیز نسمنلر دکلمرش . صورارم : علم و معرفتله مجهز بو یاورولر پاشا حضر تلرینک اهتمامدن محروم قالمش اولسه لردی ، بک حقیر کورمک ایتدیکمز کوچک کوفه جیلردن فرقلری قالیرمی ایدی ؟ مع هذا بو کون کوفه جیلکله حیاتی قزانمیه اوغراشان بو کیمسه سزلر آراسنده زمانک بیوک بر داهیسی اوله بیله جک بر ذکانتک موجود اولدینی نه معلوم . . . فیض انکشافه مساعد کونشلی بر طوپراغه دوشمکله غایه کالی بولان بر تخم کونشک تربیه و اهتمامدن محروم بر طوپراغه محکوم فنا جیلر بر فیلیزدن باشقه نه اوله بیلور ؟

بو کون بابالی ، باباسز بتون اطفال مملکت قطعاً اهامی تجویز ایدیلهمیان اوله قوتلردرک مملکت حیات مستقبله سی بونلرک کوستره بیله جکلری وارلقدن آلا جقدر .

شو حالده بیکلری تجاوز ایدن بو باباسزلری اهامل ایتمکله و ۱۷ یاشی ا کال ایدنلری اخراج ایتمکله عظیم وبال ایشلنمش اولور . هله بو مؤسسه لرک او کندن لاقیدانه کچرکن بر کون بزمده بر خدمت وطنیه و دینه اوغورنده ترک حیات ایدرک چوجقلر مرکز بو مؤسسه لره کیرمک ، آتی حیاتی ایچون بورالردن علم و عرفان ، سسی و عمل دستورلری او کرمک احتمالی دوشونلرک بر احتیاج عاجلک دوغوردینی بو مؤسسه لرک ده ا مکمل ، ده ا غایه لی اولملری لزومی بر قات ده ا کندینی احساس ایتدیرمش اولور . محمد شکری

استانبول مدرسه لری

امور شرعیه و اوقاف و کالتک دارالخلافه العلیه مدرسه لرله بالمعوم مدارس علمیۀک اساسی تشکیلاتیله اشتغال ایتمکده اولدیغنی و بو مقصدله مرکزده تشکیل اولنان بر انجمن علمینک مدرسه لرمنی ایجابات حاضریه کوره تنسیق ولارم کلن مقرراتی تثبیت ایتمکده بولدیغنی موثوقاً استخبار ایدیوروز .

تدریسات مدیریت عمومیه سنده مدرسه ده طوغمش ، بیومش ، مدرسه نک منهای مراتب و درجاتی اولان متخصصین قسمنده ا کال

بو اقدیلر یوقاریده ذکر ی کچن یوز سکسان سکر مدرسه نك اون یدر سنده [۱] صیقیشمش بر حالدہ بولنیور .

استانبول مدرسه لری - بنالری - هیئت عمومی سی نقطه سندن بو کون ایچون پک الیم بر منظره عرض وارانہ ایدر .

بالقان حربی ، حرب عمومی ، متعدد حریقار و بالخاصہ باقیسزلق صوک اون سنہ طر فندہ بو بنالردہ تصور ک فوقندہ تحریبات ایقاع ایتشدرد . اون سنہ اول تماماً معمور و لبالب طلبہ ایله مشغول اولان بو بنالرک بو کون مع الاسف آنجق یکر می ، نہایت یکر می ایکی دانہ سی معمور و اولدغی منتظم اولوب یتیم اوج دانہ سی محترق و عرصہ حالندہ ، یکر می بش یکر می آلتیسی خراب و منهدم ، قرقدن فضله سی دہ مهاجر و حریقزدہ لرله مسکون و مشغول بولنیور . معمور دیہ قیدایتدیکم مدرسه لرک اون یدیسنی دار الخلافه العلیه مدرسه سی ، ایکی دانہ سی متفرق صورتدہ مدرسه القضاة ، مدرسه الارشاد طلبہ اقدیلری اشغال ایتکدہ ، متساقیسی کیمی ایجارده ، کیمی بعض مؤسسات و جمعیات طرفندن اشغال ایدلکدہ و طلبہ نك مسکون بولندقلری دہ داخل اولدینی حالده هبسی آز چوق تعمیرہ محتاج بر وضعیتدہ درلر .

مهاجر و حریقزدہ لرک کرک اولجہ و کرک بو کون مقيم بولندقلری مدرسه لردن خیر قالمامشدر . بونلرک همان هیچ بریسی تعمیر ایله اصلاح قبول ایتجہ جک بر حالده در .

اساساً بن او قناعتدہ یم کہ نہایت بش سنہ صکرہ استانبولده اخشاب مدرسه اولمق اوزرہ - خیری اقدی زمانندہ مجدداً انشا اولان فتحیہ و تمہ مدرسه لرله دیگر ایکی اوج کوچک مدرسه دن باشقہ - بر بنسا قالمایه جق . استانبولده مدرسه نامنہ فاتحک ، بایزیدک ، قانونیک مدرسه لرله رجال دولت و سایر اصحاب خیر و حیثیت قبلی و قورشونلی کارگیر مدرسه لردن باشقہ بری کورہ میه جکزر .

استانبول مدرسه لرینک غریب تجلیسی وار ؛ مهاجر لر کلیر مدرسه لرہ ، یانغین اولور مدرسه لرہ ، عسکر کلیر مدرسه لرہ ، جمعیتلر تشکل ایدر مدرسه لرہ . کویا بو مدرسه لری واقفین کرامک تدریس علوم و فنون ایچون دکل ، عادتا هرشی ایچون وقف ایتدکلرینه هرکس قانع . خوشا بر یانغینی متعاقب مدرسه لرہ اسکان ایدیلنلر کندیلرینه مسکن تدارک ایتدکلر صکرہ مدرسه لردن چیقسه لرینه راضی اوله جفزر . حالبوکہ اون سنہ اول وقوع بولان بر حریقدن چیقانلرک محتاج اولمایان بیکلرجه نفوسلری ایوم مدرسه لردہ و اونلرک یا کندنہ حریق ایله ، مهاجر تلہ علاقہ دار اولمایان و برچوقلرینک خانہ سی ، باغی ، بارقی اولدینی حالده

[۱] حمیدیه نام دیگر سلیمانیه ، سلطان احمد ، ایاصوفیا ، رستم پاشا ،

بایزید ، سلیمانیه دہ دوکجهیلر ، داماد ابراهیم پاشا ، بحرسپاہ چیفته باش ، چیفته آتاق ، بحرسفید باش قورشونلی چیفته باش ، چیفته آتاق ، آتاق قورشونلی ، تخته نامنہ ، والده و فتحیه مدرسه لری .

تحصیل ایتکله برابر بالخاصہ مدرکس صفتیلده بولندرق مدرسه لرک احوال عمومی و خصوصیه سی ، نواقص و احتیاجاتی بالذات کورمش و نفسندہ تجربه ایتمش واپی زماندنبری دہ تدریسات مدیر عمومی سی - اسکی تعبیرله درس و کیکلی - بولمق حسیله مدرسه لرک هر درلو انجہ لکریته نفوذ ایتسی طبیعی بولمقش اولان فاضل محترم اقسکیلی حدی اقدینک زمان اداره سنده انتخاب ایدیلن و بو اعتبار ایله بالطبع مدارس اسلامیہ نك ماضی و حالته واقف و احتیاجات حاضرہ و مستقبلہ سی تمامیلہ مدرک ذواتدن اوله جنی شهرت بولان بو انجمن علمینک نافع و مشکور و تخصیص قابل تطبیق قرار لر اتخاذ ایدہ جککنہ و سنہ لردنبری قولاقلمزی طولدوران و حق صراط مستقیمدن طوبیکزدہ سیدالرشادک صوک جلدینہ قدر همان بر جوق محیفه لرینی تشکیل ایدن و اصلاح مدارس ، و مدرسه لرک اصلاحنه طوغری ، و مدرسه لردہ ترقی اسبابی کی یازیلرک تلقین ایتدیکی احتیاجات دینیہ و علمیہ نك بو دورده اولسون تطبیقاتی کورمک ، قولیاتک ساحه فعلیاتہ انتقالتی مشاهدہ ایتک صورتیلہ قریرالین اوله جفمزہ بیوک اعتماد من وار .

فی الحقیقه مدرسه لرمز کله نك بتون مناسبیلہ جدأ آجینه جق بر حالده در . طشرہ مدرسه لری حقندہ کی تدقیقات و تبعاتزدن بحث ایتکی آتی به ، حتی بزدن دها زیادہ بو خصوصہ واقف اولانرہ ترک ایدرک مدرسه لرک قدیم بر متسب و خادمی اولمق اعتباریلہ استانبول مدرسه لرینک حال الیمی حقندہ کوردکلریمی - مطالعہ لرمک علاوہ سیلہ - بیان ایتکی کندم ایچون بروظیفہ عد ایدرم .

استانبول مدرسه لری اول بنالری نقطه سندن نظر اعتبارہ و اصلاحه آلتفہ محتاجدر . استانبولده - قیدأ - یوز سکسان سکر مدرسه واردر . ابتداء مشروطیتدہ بو مدرسه لرک هبسی معمور وار تاریخده بو استانبول مدرسه لرنده سکر بیکن فضله طلبہ موجود ایدی . اوچیوز یدی ، اوچیوز سکر تاریخلردن بری متروک و معاف اولان قرعہ امتحانلرینه مشروطیتک ایلک سنہ سنده و ۳۱ مارت حادثہ سی متعاقب باشلانیلہ سی ، بالقان حربی بو موجودی همان یاری یاری به ایندیرمش ، شیخ الاسلام خیری اقدی مرحومک وجوده کتیردیکی تشکیلات ، استانبول - دار الخلافه العلیه - مدرسه سی طلبہ نك عددینی تالی قسم اول ، قسم ثانی ، قسم عالی و متخصصین ناملری آلتندہ بر مقدار معین ایله بر درجه دها تنزیل و نشیت ایلش و بالاخرہ ظهور ایدن حرب عمومیده طلبہ نك تحصیل کورمش اک کثزیدہ صنفی احتیاط ضابطی و برچوقلری دہ نفر مرحوم صفتیلہ شہید اولمش حرب صفرلندہ و متار که دنبری آناطولی - استانبول بولی قاپالی قالمق اولقلہ بو کون قوجه استانبولده - ثلثانی احضاری و ابتداء خارج قسملرنده اولمق اوزرہ - آنجق و آنجق یدی سکر یوز طلبہ قالمشدر .

بر کچه بر کتبه احتیاجی اولان طلبه او احتیاجی تطمین ایتمکدن عاجز .

مدرسه لر سوزده لیلی اولدینی حالد چاماشیرلرینی بالذات بیقایان طلبه ایچون چاماشیرخانه موجود دکل . بعضیلرنده بر چاماشیر آرائی واریسه ده بیقایان پارچهلر اوزون اوزون ایپارله مدرسه حوالیلرنده ویا اوطه لر سر یلیور . شویله بویله بر مدرسه مستثنای اولمق اوزره هیچ بر حرام یوقدر . مدرسه لرك بر قسمنده صوبیله یوق . اوطه لر صوبایه مساعد اولدینی ایچون هر طلبه اوطه سفی مانقال ایله تسخین ایدیور . بونک نه قدر محذوری اولدینی آره صره وقوعه کن حادثه لرله مثبت .

بناء علیه بوجه ترحل ایدلمدن ، مدرسه لر بونقظه دن اصلاح اولمندن هیچ بر شینک قیمت واهمیتی و قابلیت تطبیقه سی اوله ماز . بونک ایچون اک لروملی واک بسیط و قولای چاره ؛ ابتداء خارج ، ابتداء داخل و سخن قسملری ایچون هر بر قسمک طلبه سفی استعاب ایده جک اوج بیوک مدرسه وجوده کتیرمک اسبابی تأمین ایتمکدر .

باش طرفده ویردی کمز ایضا حاندن مستبان اولمشدرکه استانبولده بوکون خراب ، محترق و عرصه حالنده یوز قرقدن فضله مدرسه واردر . بونلردن حالا و آتیا مدرسه اوله رق استفاده قابل دکدر . چونکه خراب اولانلرک تعمیرینه ، عرصه حالنده کیلرک ده تجدیدینه امکان بوکون ایچون ده ، یارین ایچون ده یوقدر . بونلر مستغنی عنادر . بو حالده بونلری اولیاده کی قانونه توفیقاً نقد ایله استبدال ایتک و بو پاره نک اون پاره سینه طوقونمق سزین استانبولک مناسب محللرنده حفظ الصحه ، اداره ، تدریس نقطه سندن مشتملات لازمه یی حاوی و احتیاجاته کافی بنالر یا بیله بیلیر . مدرسه عرصه لری دیوبده قولای کچمه لم . بونلرک ایچنده اوقدر قیمتلیری واردرکه بونلرک بر ایکی دانه سی بیوک بر مدرسه وجوده کتیرر . بشکطاشده ، باغچه قاپیده ، چارشینک اک مهم محللرنده ، استانبولک اک کنیش و معمور جاده لرنده مدرسه عرصه لری بالخاصه ذکره شایاندر . یالکز فاتحون چهارشنبه یه دوغرو یکی آچیله جق اولان جاده ایله طرفینده اوتوزی متجاوز بیوک بر مدرسه عرصه سی اولدینی سویلک بونلرک اهمیت و قیمتی حقنده بر فکر ویره بیلیر . بو بنالر وجوده کتیریلنجیه قدر - قسماً اصلاح صورتیله موجود حاضرله اداره مصلحت ایتک و بنالر یا بیله قدن صکره فاتح ، سلیمانیه ، یازید و امثالی کبی آثار عتیقه دن معدود اولان بنالری حسن محافظه ایله بونلری بینه مدرسه و طلبه یه متعلق خصوصاته تخصیص ایتک ، مثلاً احضاری طلبه لرینی بوراده اسکان ایتک ، اخشاب کتبخانه لری بورالره نقل ایتک ، مدرسه القضاة - وشم دیک - مدرسه الارشاد طلبه سفی ، دارالحفاظی ، مدرسه الخطاطینی منفرد محللردن قورتاروب بورالره یرلشدیرمک ، مدرسه مأذونلردن وسائر درساملردن مجرد اولانلرک اقامتلیرینه بر ایکسینی

ینه بیکلرجه انسانلر بینه مدرسه لرده . صکره بو فضولی اشغالچیلر مدرسه لری تخریب ایتسه لر بینه بر ایش . فقط اوطوردینی اوطه لرك رافلرینی ، دوشمه لرینی ، حتی یاننده کی اوطه نک قاپیلرینی یا قانلرینه حالا مدرسه لرده و بونلره برشی سویله یین بیله یوق . هب یا بدقلری یا کلرینه کار قالمقده . دها آچیق سویله یه جکم : بوکون مدرسه لرده بولنان عائله لر ایچنده برچوق وثیقه لی فاحشه لر موجوددر . بو حاللرک اوکته کچمک زمانی کلش ، حتی کچمشدر بیله .

تدریسات مدیریت عمومیه منجه تصور اولنان مدرسه تشکیلاتنه منمر و فیاض بروضیت اکتساب ایتدیرمک ایچون مسئله یی اولا بونلر نقطه سندن تدقیق ایتک مجبوری وار . موجود مدرسه لر بوایشه مساعد دکدر . بوکون طلبه دن بر فرد بولندینی مدرسه دن ، اوطه دن ممنون دکدر . استانبول ، بوکونک حیات و احتیاجیه متناسب مدرسه لرده جدا محرومدر .

هیچ اونو تمام ، بوندن بش الی سنه اول مشیخته مأمور ومدر . سه لرله مشغول بولندیم صره ده دائره طبیعی دو قنور احمد شوقی بک دیگر بر رفیق ایله حفظ الصحه نقطه سندن بتون مدرسه لری برر برر کزمش ، تدقیقات فیه ده بولمش ، مهم بر راپور ویرمشدی . بوراپورده استانبولک یوز سکسان کسور مدرسه سندن آنجق بش الی دانه سنک قواعد صحیه یه موافق بر صورتده قابل اسکان اولدینی بک متأثر بر لسان ایله سولمش و طلبه نک بو مدرسه لرده ناصل ادامه حیات ایده یلمکده اولدینه حیرت ایتمشدی . بو راپورک خلاصه لری الیوم داره ده موجود اولسی لازم کن تخمیناً اوچ یوز صحیفه لک ، سیاه قابلی ، قرمز مشین دیبلی و صحیفه و چیز کیلری مطبوع و مصطفی شوق افندینک تعلیق بازسی ایله یازلمش بر دفترده مقیددر .

دارالخلافه العلیه تشکیلاتی حقیقه تطبیق و تعقیب ایتک ، طلبه نک احوال عمومیه و خصوصیه سفی دائمی بر مراقبه آلتنده بولندیرمق ، بالخاصه طلبه یی سنه لرده بری تعمیر یوزی کورمه یین بوکونکی راطب و بر باد مدرسه لرده قورتارمق ، دها دوغریسی طلبه یه معنوی حیاندن مقدم مادی حیات ویره بیلیمک ایچون هر شیدن اول بونقظه دن ایشه باشلامق اقتضا ایدر . بو باده نیم دوشونجه لرم بومرکزده در :

الیوم طلبه نک یا توب قالمقده بولندینی اون یدی مدرسه آتیا عددی تراید ایده جک طلبه نک بوکونکی موجودینه بیله کفایت ایتمز . طلبه بالق استینی کبی درت ، بش ، الی کشی بر اوطه ده بولنیورلر . هیچ بر مدرسه نک مطالعه اوطه سفی یوقدر . درسه جالیشمق ایسته یین ، او یومق آرزو ایدن ، راحتسز بولنان طلبه هب بر اوطه ده کیجه له مک مجبور . هیچ بر مدرسه نک کتبخانه سی یوق . طلبه کوندوزلری بیله تدقیق و تتبع ایچون کتبخانه لری دولاشمق احتیاجنده . حالبوکه هر هانکی

آیرومق ، طلبہ و مدرسین و مآذنین جمعیتیں ہورالردہ جالیشدیرمق صورتیلہ حیات علمیہ بو نقطہ دندہ بر کشایش ویرمک بالطبع جوق فائدہ لی و قیمتلی اولور .

ایکینچی مقالہ مدہ مدرسہ لک اداری وضعیتی حقدہ کی مطالعہ منری بسط و بیان ، صکرہ دہ اصول تدریس ایلہ فیوضاتہ دائر دوشوندکلر منری درمیان ایدہ جکیز . و ماعلینا الا ابلاغ مفتی زاہد

دعا ایلہ استخفاف

بالکسریدہ قوراقلق تہادی ایتیش . ا کینلر قاورولہ یہ باشلامش . یا غمورسنزلک مدہش بر قیطانی انتاج ایدہ جکینی کوردن خلق ، بو حالی کندی نا مشروع عمللرینک جزای طبعیسی اولق اوزرہ تلقی ایدہ رک ایشلہ دکلری کناہلردن توبہ واستغفار ایتہ یہ ، نماز گاہہ کیدہ رک جناب حقہ تضرع و نیازدہ بولونمہ یہ قرار ویرمشلر . فحش کی ، قار کی منکرانی ایشلہ مکدہ نمرد ایدنلری منع ایتک اوزرہ دہ حکومتہ مراجعتہ بولونمشلر . حکومت دہ خلقک بو یک مشروع اولان آرزولرینی اسعاف ایتیش . بوتون مملکت خاقی یا غمور دعا سنہ چیقہ رق کناہلرینک عفو و مغفرتی ، رحمت الہیہ نک احسان بویورلسنی تضرع ایتمشلر . . .

حادثہ بوندن عبارت . بونی ایشیدین بعض غزتلر کوپلرہ بیدیلر ؛ بر طرفدن خلقک عقائدی ایلہ استخفافہ ، دیگر طرفدن خلقک آرزوسنہ مطاوعت ایدن حکومتک اجرا آتی مؤاخذہ یہ قالدیشیلر .

شیمدی حق الانصاف سویلک لازم کلیرسنہ بو حادثہ مناسبیلہ خلقہ قارشہ ، حکومتہ قارشہ استہزا و هجومدہ بولونمق روامیدر؟ بوندہ استخفاف ایدہ جک نہ واردر ؟ خلقک معاصیدن توبہ واستغفار ایلہ رحمت طلبندہ بولونمسی نعدن بعض محرر بکلری بوقدر سیکیرلندیریور ؟ آرتیق بوندن صوکرہ مسلمانلر دعادہ می ایدہ میہ جکار ؟ دنیابک هیچ بریرندہ خلقک حسیات دینیہ سیلہ بویلہ استخفاف اولونماز . خلقک دینی ایلہ علاقہ دار اولیانلر ہریردہ بولونہ بیلیر . فقط بونلرک بو علاقہ سزقلری نفسلرینہ منحصردر . قالقوبدہ خلقک عقائدیلہ اوینامق اک بویوک معیاندن صاییلیر . اینانمایان اینانماز . فقط اینانلرہ تجاوز ایتیز .

بر فلاکت ، بر آفت سماویہ قارشوسندہ قالان انسانلری غیر اختیاری اولہرق بر خوف و خشیت قابلار . دالقلری فسق و ضلالت بوزندن بو آفتہ معروض قالدقلرینی اعتراف ایدرلر ، توبہ دہ

بولنورلر ، اصلاح حالہ جالیشیرلر . بونک هیچ بر ضرری بوقدر . بالعکس یک جوق فوائد اجتماعیہ سی واردر . کاشانی بر سمیع و مجیدن خالی کورنلر نظرندہ خلقک بوتضرعلری واهی تلقی اولونسدہ بونک هیچ بر قیمت اجتماعیہ سی اولمادیغنی ادعا ایدنلر کورولامشدر .

بو کون (آنا) دہ کی فاجعہ سییلہ خلقک « بو آفتدن خلاصی ایچون جناب حقہ تضرع و نیازدہ ، بولوندقلرینی تلغرافلر خبروریور . بڑ هیچ طن ایتیمورزک ایتالیادہ خلقک بو « تضرع و نیاز » یلہ استخفاف ایدہ جک بر غزتہ ، بر محرر بولونسون . بونلر اولیلہ حادثہ لردرکہ اسباب و سوائق طبعیہ لری اولدقہ کشف اولنمقلہ برابر بویلہ فلاکتلر قارشیسندہ انسانلرک تدهش ایتہ میسی ، استناد ایدہ جک بر نقطہ آرامامسی قابل دکلدر . یرلر صارصیلیرکن ، انسانلرک باشنہ آتشلر یا غارکن ، یا خود امید خلاص منقطع اولان طالبہ لر آرمسندہ چیربیرکن ہانکی آدم وار رکہ الہی آگماز ، اللہہ تضرع دہ بولونماز . توسل ایدیلہ بیلہ جک اسباب وارکن اونی اہال ایدوب دہ الہی کندو خدمتلرندہ استخدام ایتک ایتہ یینلر البتہ مؤاخذہ اولور . فقط عجبا سہارہ لاولر فیشقران بریانار طاغ ، یا خود یرلری یاران برزلزلہ قارشوسندہ انسانک الہدہ ہانکی قدرت واردرکہ مقاومت ایدہ بیلسون ؟ بشرک ، قارشیدندہ عجزدہ دوشیدی آفات طبعیہ حقدہ کی نظری دائما تضرع و تسلیمیتدن باشقہ رشی دکلدر . انسانک اک مہلک دقیقہ لرندہ فریادینی ایشیتدیرہ جک بر سمیع و مجیدن محروم قالمسی قدر کوخنہ کیدن برشی بوقدر . کاشانی بوقدر خالی تاقی ایدن بدبختلر نظرندہ بو عالم زنداندن باشقہ رشی دکلدر . ایشتہ اوروپادہ بیلہ بوکون خلق معروض قالدقلری آفتدن خلاص ایچون تضرع و نیازدہ بولنورکن واورادہ خلقک بوحسی ایلہ ا کلنمک هیچ کیمسہ نک خاطرندن کچمزکن مع التأسف بزم مملکت مزدہ خلقک بر آفت قارشوسندہ اللہہ تضرع و نیازدہ بولونمہ یہ دہ حق بوقدر ، و بعض محررلر نظرندہ خلقک بوحس و تضرعی برأ کلنچہ زمینی اولیور . یارب ! مسلمانلر کندی یوردلرندہ دہ می غریب اولدیلر ؟ سندن استمداد ایچون تضرع دہ بولونمہ یہ می حقلری یوق ؟ . . .

فحش ، قار وسائر منکرانک حکومت طرفندن منع اولونمسنہ کلنچہ بواساساً حکومت اسلامیہ مزک وظیفہ اساسیہ سیدر . بونی ایفا ایچون خلقک آرزوسنی اظہار دہ حاجت بوقدر . حکومت طوغرودن طوغرویہ بومنکرانی منع ایلہ مکلفدر . اکر ارتکاب منکراندہ یک ایلری کیدیلدیکنی کورن خلق بونک منعنی طلب ایتیش سہ و حکومت دہ خلقک بو طلبنی ترویج ایتیش سہ بوندن طولانی حکومتی مؤاخذہ ایتک قدر انصاف سزلق تصور اولنہ ماز . خلقک ارادہ و آرزوسنہ مطاوعتدن طولانی حکومتی مؤاخذہ یہ قالدقیشان بو محررلر (حاکیت ملیہ) نک ، (ارادہ ملیہ) نک ماہیتنی مع التأسف هیچ دہ کلامامشلردر ،